

Rozsah a miesto vykonávania daňovej kontroly

Rozsah vykonávania daňovej kontroly

Daňový poriadok¹ rozsah vykonávania daňovej kontroly bližšie nešpecifikuje, ale viaže ho na účel pre ktorý sa daňová kontrola vykonáva.

V zmysle daňového poriadku sa daňová kontrola vykonáva v rozsahu, ktorý je nevyhnutne potrebný na dosiahnutie jej účelu.

Z 1. časti seriálu vieme, že účelom daňovej kontroly je *zistiť alebo preveriť skutočnosti rozhodujúce pre správne určenie dane a dodržiavanie daňových predpisov (napr. zákona o dani z príjmov, zákona o dani z pridanej hodnoty, zákonov o spotrebných daniach a pod.)*. Preto možno povedať, že je na posúdení konkrétneho zamestnanca správcu dane, ktorý daňovú kontrolu vykonáva, aké skutočnosti, v akom rozsahu a akým spôsobom bude kontrolovať, aby preveril či zo strany daňového subjektu bola daň odvedená správne.²

Základný rozsah daňovej kontroly bude daňovému subjektu zrejmý zo samotného oznámenia o výkone daňovej kontroly³, v ktorom je správca dane povinný (okrem iných skutočností) vymedziť druh kontrolovanej dane a kontrolované zdaňovacie, prípadne účtovné obdobie. Správca dane spravidla v oznámení o výkone daňovej kontroly uvádza aj prvotné doklady, ktoré má daňový subjekt predložiť. To nevylučuje, že v priebehu výkonu daňovej kontroly bude správca dane vyžadovať aj iné doklady, dokumenty alebo informácie (napr. zmluvy ku konkrétnym vybraným transakciám, informácie ako konkrétny obchod prebiehal a pod.).

Takže už v momente oznámenia, že daňová kontrola sa bude vykonávať bude daňovému subjektu zrejmý základný rozsah daňovej kontroly, a to najmä

- i. aká daň bude predmetom kontroly (daň z príjmov, DPH, daň z motorových vozidiel a pod.),
- ii. aké zdaňovacie obdobie sa bude kontrolovať,
- iii. aké prvotné doklad má daňový subjekt predložiť.

Tu je dôležité spomenúť, že správca dane musí pri výkone daňovej kontroly, vrátane vymedzenia rozsahu a spôsobu akým ju bude vykonávať rešpektovať základné zásady správy daní. V tejto súvislosti musí najmä

- i. dbať na zachovávanie práv a právom chránených záujmov daňových subjektov,
- ii. použiť najvhodnejšie prostriedky, ktoré vedú k správne určeniu a vyrubeniu dane,
- iii. vybaviť veci bezodkladne a bez zbytočných prieťahov.

¹ Zákon č. 563/2009 Z.z. o správe daní (daňový poriadok) v znení neskorších predpisov.

² Kubincová, S., Daňový poriadok. Komentár. 1. vydanie. Bratislava: C. H. Beck, 2015, 240 s.

³ Uvedené platí v prípade, ak sa daňová kontrola začína oznámením. V niektorých prípadoch možno daňovú kontrolu začať aj bez oznámenia. Viac v časti zameranej na spôsob začatia daňovej kontroly.

K problematike rozsahu výkonu daňovej kontroly sa v jednom zo svojich rozhodnutí vyjadril aj Krajský súd v Trnave, ktorý uviedol, že správca dane má počas výkonu daňovej kontroly konať účelne, primerane a profesionálne⁴.

Miesto vykonávania daňovej kontroly

Daňová kontrola by sa mala v prvom rade vykonávať u daňového subjektu, t.j. tam kde má daňový subjekt sídlo, miesto podnikania alebo prevádzkareň. Daňovú kontrolu je možné vykonať aj na inom mieste, ak to účel daňovej kontroly vyžaduje. Takýmto „iným miestom“ môžu byť napr. skladové priestory daňového subjektu, ktoré sa nachádzajú mimo sídla resp. miesta podnikania (v prípade daňovej kontroly týkajúcej sa dani z pridanej hodnoty alebo spotrebných daní). Miesto výkonu daňovej kontroly je správca dane povinný uviesť v oznámení o výkone daňovej kontroly⁵.

Daňový poriadok ukladá daňovému subjektu v súvislosti s vykonávaním daňovej kontroly povinnosť zabezpečiť

- i. vhodné miesto a podmienky na vykonanie daňovej kontroly,
- ii. vstup do svojho sídla, miesta podnikania a prevádzkových priestorov pre zamestnancov správcu dane.

Pri výbere miesta na vykonávanie daňovej kontroly je potrebné brať do úvahy aj ústavné právo týkajúce sa jednak nedotknuteľnosti obydľia ale aj práva na súkromný život, do ktorých možno zasahovať len v nevyhnutnej miere.⁶ Uvedené treba mať na zreteli v prípadoch, ak by sa daňová kontrola mala vykonávať u daňového subjektu, ktorý má sídlo, resp. miesto podnikania v byte, ktorý zároveň slúži ako jeho bydlisko. Viaceré podnikateľské subjekty majú sídlo v priestoroch, ktoré zároveň využívajú na bývanie. Správca dane zvyčajne automaticky v oznámení uvádza sídlo daňového subjektu, pričom prevádzka alebo miesto skutočnej ekonomickej činnosti môže byť niekde inde. V takomto prípade je potrebné správcu dane upovedomiť o tejto skutočnosti a dohodnúť s ním iné vhodné miesto pre vykonávanie daňovej kontroly.

Odporúčanie na záver

V súvislosti s vykonávaním daňovej kontroly odporúčame pozorne si prečítať oznámenie o výkone daňovej kontroly, z ktorého viete vyčítať základné informácie týkajúce sa rozsahu a miesta jej výkonu.

Ak vám miesto výkonu daňovej kontroly nevyhovuje, prípadne z vášho pohľadu nie je účelné aby na tomto mieste bola daňová kontrola vykonávaná, dohodnite si so správcou dane iné vyhovujúce miesto. Častokrát správca dane nevie, že v mieste vášho sídla (ktoré zvyčajne určí ako miesto výkonu daňovej kontroly) sa nenachádza skutočná prevádzka, prípadne že ide o miesto vášho obydľia. Už toto je moment kedy by ste mali začať komunikovať so správcou dane a dohodnúť s ním základné podmienky výkonu daňovej kontroly, ktoré budú vyhovovať obom stranám.

⁴ Rozhodnutie R 127/2006 sa týkalo výkonu opakovanej daňovej kontroly vykonanej bez primeraného dôvodu, ktorú Krajský súd označil za šikanózný postup zo strany správcu dane.

⁵ Uvedené platí v prípade, ak sa daňová kontrola začína oznámením. V niektorých prípadoch možno daňovú kontrolu začať aj bez oznámenia. Viac v časti zameranej na spôsob začatia daňovej kontroly.

⁶ Kubincová, S., Daňový poriadok. Komentár. 1. vydanie. Bratislava: C. H. Beck, 2015, 242 s.